

- Klasse 430. Jordforbedringsmidler og deres indflydelse.
- » 431. Kunstig gjødsel for myrjord og disse stoffes indflydelse.
 - » 432. Bekjæmpelse av ugræs.
 - » 433. Kulturplanter og produkter.
 - » 434. Maskiner og redskaper for myr dyrkning.
 - » 435. Apparater for rensning av myrvand.
 - » 436. Straffangers anvendelse til myr dyrkningsarbeider.
 - » 437. Litteratur, statistikk og fotografisamlinger vedk. myrkultur.

Gruppe 130. Kollektive utstillinger.

De utstilte gjenstande maa i almindelighet være av *norsk tilvirkning*. Dog vil der undtagelsesvis, naar det maa antages at være av interesse for utstillingen, enten til belærelse for de besøkende, til nærmere illustration av vedkommende næringsgrens virksomhet og betydning eller til supplerung av et spesielt arrangement m. v., efter samtykke av utstillingens styre være adgang til utenfor bedømmelse at utstille maskiner, redskaper og produkter, som ikke fabrikeres hertillands.

Anmeldelse om deltagelse i utstillingen maa være indkommet til utstillingens hovedkontor eller vedkommende amts lokalkomit  inden 1ste mai 1913. Anmeldelserne skrives paa særlige blanketter i 3 likelydende eksemplarer, som faaes utlevert eller tilsendt ved henvendelse til utstillingens hovedkontor eller til vedkommende amts lokalkomit .

Prøver av *br ndtorv* maa være ledsaget av analysebevis for aske og vandindhold samt beregnet br ndv rdi. Prøver av *torvstro* av liknende bevis for t rhetsgrad og vandopsugningsevne. Prøver av *myrjord* av analysebevis for indhold av plantenæringsstoffer m. v.

For vrig henvises til programmet, der kan erholdes ved skriftlig henvendelse til utstillingens hovedkontor, adresse Kristiania.

Formanden for 17. seksjon — torvbruk og myrkultur — er Det Norske Myrselskaps sekret r.

Vi retter herved en indtr ngende opfordring til alle, som har noget at utstille, at bidra sit til at myrsaken blir rikholdig representert.

STAVANGERUTSTILLINGEN 1912

I STAVANGER AMT har man i umindelige tider nyttiggjort sig torvmyrene dels til br ndtorv, dels ved opdyrkning. Da der saa iaar skulde avholdes en amtsutstilling blev det besluttet at der ogsaa skulde v re en *torvbruksavdeling*.

Efter anmodning deltok *Det Norske Myrselskap* med en kollektiv samling av fotografier, plancher, tegninger, torvprøver m. m. vedr rende saavel br ndtorvdrift som torvstr tilvirkning og myr dyrkning. Da Sta-

vanger amt staar meget tilbake m. h. t. torvstrøtilvirkning, idet der kun findes et enkelt privat torvstrøanlæg, men ingen torvstrølag blev der av myrselskapet lagt særlig vegt paa at fremvise torvstrøets tilvirkning og anvendelse i størst mulig utstrækning, likesom ogsaa myrselskapets sekretær i sit foredrag paa utstillingen væsentlig talte om torvstrø.

Fra amtet var utstillet:

Brændtorv.

	Bedømmelse.
<i>Ole O. Bergene</i> , Time. Almindelig stiktorv.	Hædrende omtale.
<i>O. C. Høiland</i> , Stokka, Hetland. Eltotorv.	
<i>H. Spartveit</i> , Vats. Almindelig stiktorv.	3dje præmie.
<i>Sem Lima</i> , Mælsheien, Høiland. Do.	Hædrende omtale.
<i>Olaus E. Egeland</i> , Gjesdal. Do.	Do.
<i>O. F. Fjermestad</i> , Time. Do.	3dje præmie.
<i>Sven Th. Haaland</i> , Gjesdal. Do.	Hædrende omtale.
<i>Olaus H. Nordstokke</i> , Kopervik. Do.	Do.
<i>Per L. Primstad</i> , Varhaug. Do.	3dje præmie.
<i>Jonas S. Dybing</i> , Heskestad. Do.	

Torvstrø.

Sem Lima, Mælsheien, Høiland, *Sven Th. Haaland*, Gjesdal, og *Per L. Primstad*, Varhaug, hadde utstillet vaat og tør almindelig myrjord under navn av torvstrø, hvilket med tilstrækkelig tydelighet viser hvor liten forstaaelse man i distriktet har av hvad torvstrø er for noget.

Den eneste virkelige utstiller av torvstrø fra amtet var *Førgen T. Sandsmark*, Heskestad, som fremviste en torvstrøballe fra sin lille torvstrøfabrik. Den blev tildelt *brøncemedalje*.

Prisdommere var lensmand *Kolbenstvedt*, skogassistent *Smitt* og landbruksskolebestyrer *Aanestad*.

Stavanger Maskin- og Landbruksforretning hadde i sin samling utstillet en torvstrøballe fra Myhre Torvstrøfabrik pr. Lillesand og en torvstrøriver for maskinkraft fra S. H. Lundh & Co., Kristiania.

I Husflidsavdelingen hadde *Endre O. Omdal*, Heskestad utstillet *hestetruger* av jern.

Myr dyrkning.

NOGET AV DET INTERESSANTESTE paa hele utstillingen var en samling grønsaker utstillet av *Em. Simonsen*, Hana, Høiland. Det var omkring 30 forskjellige slags grønsaker avlet paa den nye gaard Svanholm paa bunden av det uttappede Stokkevand første aar efter opdyrkingen. Samlingen tilkjendtes utstillingens *Diplom for Sølvmedalje med Ærespræmie*, den høieste udmerkelse. Vi skal muligens senere gi nærmere opplysninger om dette opdyrkningsarbeide. Foreløbig henvises til en artikkel av landbruksingeniørassistent *K. Sommerschild* »Om Stokkevandets Uttapping« i »Meddelse« nr. 4 1906 side 188.

Hans Bruun, Kristiania, foreviste i sin kollektivsamling fotografi av havre paa nydyrket, vel formuldet myr ved Stavanger Amts Landbruksskole 1908, samt fotografi av gjødslingsforsøk i havre paa Det Norske Myrselskaps Forsøksstation paa Mæresmyren 1911.

Utstillingen som var aapen fra 3. til 7. oktober, var i det store og hele tat rikholdig og blev godt besøkt. Det blev sagt at Stavangerutstillingen skulde være en generalprøve paa amtets deltagelse i Norges jubileumsutstilling 1914, og det tør vistnok siges at generalprøven som saadan saa meget lovende ut.

TORVSTRØ FOR LANDMANDEN

AV INGENIØR ARNE RASMUSSEN

DE FLESTE kjender vel til og glæder sig over torvstrøindustriens raske utvikling i den senere tid. Baade større og mindre fabrikker vokser op rundt omkring, og mange gaardbrukere anvender ogsaa tilstrækkelig torvstrø i fjøs, stald, grisehus, kloset, o. s. v., men flere anvender altfor litet, og endda flere bruker slet ikke torvstrø.

Dette strømiddels fuldstændige overlegenhet over alle andre er nu saa ofte bevist baade ved nøiagtige sammenlignende forsøk og ved praktisk erfaring, at ikke den ringeste tvil om dets udmerkede egenskaper kan opstilles. At torvstrø opsuger og fastholder al flytende gjødsel vet vi jo, og mange mener vistnok, at dette er alt hvad det formaar, men saa er langt fra tilfældet: — det er mykt og behagelig for dyrene at ligge paa, og det har ogsaa en merkelig evne til at opsuge gasarter, hvorved luften i det fjøs eller stald hvor torvstrø brukes i tilstrækkelig mængde altid er ren og frisk og dyrene trivelige og sunde, saa kjørenes melkeavkastning, ungdyrenes tilvekst, hestenes arbeidsevne, o. s. v. økes.

Desuten viser erfaringen, at torvstrøgjødsel har en fordelagtig virkning paa akerjorden, idet leren blir varmere og lettere, og sandjordens fugtighet økes og blir mere konstant end om gjødsel med andre strømidler anvendes.

Man hører ofte uttalt om en eller anden gaardbruker, at han er særdeles driftig og foretagsom: han bruker aarlig saa og saa mange sækker kunstgjødsel, — men hvor meget torvstrø han bruker høres intet om. Ære være den kunstige gjødsel! — Den er udmerket, naar den brukes med forstand; men endda bedre er den naturlige gjødsel, man faar ved at la torvstrø opsuge al den tvag og de gasarter, som ellers forsvinder sporløst.

Hvis man bruker tilstrækkelig torvstrø overallt, — dog ikke i sauefjøset — kan manganen sæk kunstgjødsel spares, og jorden faar allikevel mer, — og tillike mer letopløselig næring.

Det som mest kan indvendes er, at torvstrøet paa mange steder